

וְאֵלֵינוּ יָמֵי מְלוּאִים אֶקְרוּן, בְּגִין דְּאֵתְאַחֲדָן שְׂאָר אֶחָרְנִין בֵּיהּ
 וּלְכֹן הֵם נִקְרָאִים יָמֵי הַמִּלּוּאִים מִשּׁוּם שַׁע"י נֶאֱחִוּוּ וּמִתְמַלְאִים שְׂאָר הַסְפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת
 בַּחֲסֵד. מָאֵי קָא מִיִּירֵי. דְּכֹד פִּהְנָא אֶתְעַר, כָּל שְׂאָר
 אֶחָרְנִין מִתְעַרִין עִמֵּיהּ. וּמֵה הַכוּוּנָה שֶׁהַסְפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת נֶאֱחִוּוּ בַּחֲסֵד אֵלֶּא
 פִּירוּשׁ הַדְּבָר הוּא שְׂאָר הַסְפִירוֹת נֶאֱחִוּוּ בַּחֲסֵד הוּא שְׂכָאֲשֶׁר מִתְעוֹרֵר הַכֹּהֵן שֶׁהוּא בַּחֲסֵד
 לְהַשְׁפִיעַ בַּמַּלְכוּת, אִז כָּל שְׂאָר הַסְפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מִתְעוֹרְרוֹת עִימוֹ לְהַשְׁפִיעַ בַּמַּלְכוּת כִּי
 הַחֲסֵד מֵאִיר בְּכוֹלָם (אֹר הַחֲמָה בְּשֵׁם מִהֲרַח"ו).

שבעת ימים כנגד שבעה ספירות התחתונות

וּבְגִין כְּדָ כְּתִיב וּמִפְתַּח אֶהֱל מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם מְלֵאת
 וְגו' וּמִשּׁוּם כֵּן כְּתוּב בַּפְּסוּק וּמִפְתַּח אֶהֱל מוֹעֵד לֹא תִצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד יוֹם
 מְלֵאת יָמֵי מְלוּאִיכֶם. שְׁבַעַת יוֹמִין וְדָאֵי וּמִבְּאָר שׁוּדָאֵי הִיוּ בְּדוּקָא שִׁבְעַת יָמִים
 כְּנֶגֶד הַשְּׁבַעַת סְפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, כְּדִין אֶתְעַטֵּר פִּהְנָא לְתַתָּא בְּכֻלָּא,
 כְּגִוּוֹנָא דְלַעִילָא כִּי אִז מִתְעַטֵּר הַכֹּהֵן לְמַטָּה בְּבִיה"ק בְּכָל הָאוֹרוֹת כְּדוּגְמַת הַכֹּהֵן
 שֶׁלְמַעֲלָה. בְּגִין דְּבִשְׁעַתָּא דְכִהְנָא דְלְתַתָּא אֶתְעַר, כָּלָא
 יִתְעַרוּן עַל יְדֵיהּ לַעִילָא מִשּׁוּם שֶׁבִשְׁעָה שֶׁהַכֹּהֵן שֶׁלְמַטָּה מִתְעוֹרֵר בְּעִבּוּדַת
 בִּיה"ק אִז כָּל שְׂאָר הַסְפִירוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מִתְעוֹרְרוֹת ע"י לְמַעֲלָה, וְיִשְׁתַּכְּחוּן
 בְּרָכָאן לַעִילָא וְתַתָּא וְאִז נִמְצְאוֹת וְשׁוֹרוֹת הַבְּרֻכּוֹת לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה.

משה שהוא בז"א משה את אהרן שהוא זרוע ימינו

רְבִי אֲבָא אָמַר, מָאי שָׁנָא דְּמִשָּׁח מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן רְבִי אֲבָא

שאל למה דווקא משה רבנו משח את אהרן שהוא בחסד ולמה הוצרך לסיועו של

משה רבנו (אור החמה בשם מהרח"ו). **אֵלָא, בְּנִין דְּאִיתְּהוּ בְּרָא דְּהֵהוּא**

(ס"א אָחִיד בְּהֵהוּא) **אַתְר מְקוֹרָא דְּחַיִּי** אלא משום שמשה הוא הבן של הבינה

ששם המקום של מקור החיים משום שמשה הוא אחוז בז"א ואהרן אחוז בחסד שהוא זרוע

ימינו של משה. **וּבְתִיב** וכתוב (ישעיה סג) **מוֹלִיךְ לְיָמִין מֹשֶׁה זְרוּעַ**

תְּפִאֲרָתוֹ דהיינו שהקב"ה הולך לימין משה שהוא כנגד הז"א, את זרוע התפארת

שהוא אהרן האחוז בחסד, ולכן משה שהוא בז"א הוא משח את אהרן שהוא זרוע ימינו (אור

החמה בשם מהרח"ו). **וּמֹשֶׁה שְׁמִישׁ כָּל אֵינֹון שְׁבַעַת יָמֵי מְלוּאִין**

ומשה רבנו הוא זה ששימש בכהונה בכל שבעת ימי המילואים, **לְאַשְׁרָאָה כְּלָא**

עֲפִיָה דְּאַהֲרֹן בכדי להשרות את כל שבעת הספירות התחתונות על אהרן, מפני

שמשה רבנו אחוז בדעת שהוא שורש הו"ק וע"י ששימש משה בכהונה הוא המשיך את כל

הז"ת אל החסד שהיא מדתו של אהרן, ואז כל הז"ת פונות אל השורש העליון של הדעת

המתלבש בחסד ונכנסים אליו ונכללים בו.

שבעה אורות נבראו קודם שנברא העולם

רְבִי חֲזַקְיָה הָוָה יְתִיב קָמֵי דְּרַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר לִיהָ,

כִּמָּה נְהוּרִין אֶתְּבָרִיאָו עַד לָא אֲבָרִי עָלְמָא רבי חזקיה

היה יושב לפני רבי אלעזר שאל אותו כמה אורות נבראו קודם שנברא העולם. **אָמַר**

לִיה שְׁבַעַה. וְאַלֵּיִן אֵינּוֹן הַשֵּׁיב לוֹ שֶׁהֵם שִׁבְעָה אֹרוֹת כִּנְגַד ז'ת דו"א וְאֵלוֹ
 הֵם: אֹר הַתּוֹרָה [ע] אֹר הַתּוֹרָה מִצַּד הַחֶסֶד. אֹר גֵּיהֶנָּם אֹר גֵּיהֶנָּם מִצַּד
 הַגְּבוּרָה. אֹר גֵּן עֵדֶן אֹר גֵּן עֵדֶן מִצַּד הַתְּנִיחַ. אֹר כְּסֵא הַכְּבוֹד אֹר
 כְּסֵא הַכְּבוֹד מִצַּד הַנְּצַח. אֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֹר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִצַּד הַהוֹד.
 אֹר תְּשׁוּבָה אֹר הַתְּשׁוּבָה מִצַּד הַיְסוּד. אֹר שְׁל מְשִׁיחַ אֹר שְׁל מְשִׁיחַ
 מִצַּד הַמַּלְכוּת. וְאַלֵּיִן אֶתְבָּרִיאָו עַד לָא אֶתְבָּרִי עַלְמָא. שְׁבַעַה
 נְהוֹרִין בּוֹצֵינִין אֶתְאַחֲדוּ בֵיה בְּאַחֲרָן וְשִׁבְעַת הָאֹרוֹת הִלְלוּ נְבִרָאוּ
 קוֹדֵם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם וְכִנְגַדֵּם הַשְּׁבַעַה אֹרוֹת שֶׁל הַנְּרוֹת נֶאֱחָזוּ בְּאַחֲרָן בְּשִׁבְעַת יְמֵי
 הַמִּילּוּאִים, וְהוּא אֶדְלִיק בּוֹצֵינִין מֵעִילָא לְתַתָּא וְאַחֲרָן שְׁהוּא בַּחֶסֶד
 הוּא מְדִלִיק אֶת הַנְּרוֹת וְהַסְפִירוֹת מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה.

אֹר הַרְשָׁבִי

לפבריקה (בית הרושת) אחת וציוה שיכינו
 עבורו סחורות שונות, ובתוך כל הסחורות
 ביקש גם סחורה אחת שהיא יקרה למאד, ונתנו
 לו כל אשר ביקש, רק הסחורה היקרה לא נתנו
 לו כ"א שישלם מקודם כל שו"י, כי היא יקרה
 להם מִפּוֹ וּמִפְּנִינִים. כֵּן הִדְבַּר בְּעֵינֵינוּ, כְּשִׁיבּוֹא
 זְמַן תַּחֲהִי"מ בּוֹדָאֵי יַחְפוּץ כֹּל אַחַד שְׁגָם גּוֹפּוֹ
 יָקוּם לְתַחִיהָ, וְכֹל אַחַד יָבִיא זְכוּתִים הַרְבֵּה,
 שְׁבִשְׁבִילֵם יַחְפוּץ שִׁזְכָּה לְתַחִי, אֲבָל יִקְבְּלוּ
 תְּשׁוּבָה שְׁזְכוּתִים אֱלֹה אֵינָם מִסְפִּיקִים לְהַקִּים
 הַגּוֹף לְתַחִי, וְלוֹה צָרִיךְ לְזָכוּת אַחַר מַה שְׁחָסַר
 לְהַרְבֵּה אֲנָשִׁים, וְהוּא אֹר הַתּוֹרָה, שְׂאֵם אֵין
 זְכוּת זֶה אֵי אֲפִשֶׁר שִׁיקוּם לְתַחִי.

[ע] ובענין אור תורה ביאר החפץ חיים באגרות
 ומאמרים וז"ל והנה הת"ח העסוקים בתורה כל
 ימי חייהם בודאי יש להם אור תורה, אך
 שארית עם ישראל, שמפני כמה סיבות אינם
 יכולים להשיג אור התורה, או מפני שלא
 לימדום אבותם, או מפני שאין להם פנאי
 ללמוד, מפני שמרודים בפרנסתם, גילו לנו
 חז"ל שמ"מ יוכלו לזכות לזה ע"י שיחזיקו בידי
 לומדי התורה, וכדמצינו ביששכר וזבולון,
 שהיה לזבולון חלק גדול בתורתו של יששכר
 בשביל שהחזיקו אותם.

והנה אלה האנשים, שאין להם אור תורה יהיו
 דומים לעתיד לבוא, לסוחר אחד שבא

הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח לדרוש בסתרי תורה ולבאר את הפסוק (קהלת ג) **הַכֹּל**

הָיָה מִן הָעֶפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֶפֶר [א&v]. **הָא תַּנְיִינָן,**

הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפֶר, אִפִּילוּ גִלְגַּל חֲמָה והרי למדנו שהכל היה

מהעפר ואפילו גלגל חמה ואם כן קשה שהרי גלגל חמה הוא ו"ק דז"א ואיך אפשר לומר

שהם באו מהעפר שהיא המלכות והרי היא למטה מהם. **מֵאַן הָעֶפֶר** ואם כן מי הוא

העפר הזה. **הֵהוּא דְשָׂרְיָא תְּחֹת כְּרִסֵּי יְקָרָא קְדִישָׁא** ואומר

שהעפר היא המלכות הנמצאת מתחת כסא הכבוד שהוא הבינה, דהיינו המלכות שבבינה

ובחינתה היא יותר גבוהה מהו"ק וממנה נוצר גלגל חמה (רמ"ק).

כל הבריאה נבראה מהעפר שהיא המלכות עצמה

בְּסִפְרָא דְרַבִּי יִיסָא סָבָא אולם בספרו של רב ייסא סבא כתוב שמה

שנאמר, **הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפֶר, אֶתֶר דְּכַנְיֵשׁ לְכֹלָא**

פירושו שעפר הוא המלכות עצמה שהיא המקום שמאספת את כל ההשפעות בכדי

אור הרשב"י

נברא מן הארץ. ולכך מי שבחיינו נעשה שכן לארץ, כלומר שהוא שפל כמו הארץ, וא"כ הוא מתיחס אל הארץ, ובוזו שב אל הארץ כמו כל דבר שהוא שב אל יסוד שלו, וכאשר הוא שב אל היסוד ג"כ ממנו צומח ועולה לתחיית המתים, אבל אם לא היה שכן לארץ אינו מתיחס לארץ ואינו שב אל היסוד לגמרי כמו שראוי, ולכך אינו עולה וצומח משם.

[עא] ובחידושי אגדות למהר"ל ביאר שהכל היה מן העפר רב נחמן אמר אפילו גלגל חמה נברא מן הארץ שנאמר האומר לחדש ולא יזרח, וכל זה כי הכל ראוי שיהיה נברא מן היסוד והוא השורש שממנו יצמח הכל, והארץ היא יסוד אל הכל בעבור שיש לארץ סגולת היסוד שהוא יסוד קיים, לא כמו שאר יסודות שהם מתנועעים ואינם קיימים, ולפיכך הכל